

Тижневий огляд

**Війна РФ проти України:
енергетичний вимір**

Підготовка даного аналітичного продукту стала можливою завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) у рамках проекту «Прозорість Енергетичного Сектору», який виконує ГО «ДІКСІ ГРУП». Інформація, викладена в цьому дослідженні, є виключною відповідальністю ГО «ДІКСІ ГРУП» і за жодних обставин не може розглядатися як така, що відображає позицію USAID чи Уряду США.

(10-16 квітня)

#StopRussianAggression
#StandWithUkraine

Резюме

- **Окупанти готують евакуацію працівників “росатому” на Запорізькій АЕС** – Центр національного спротиву. Також надходять повідомлення, що росіяни завезли на станцію велику кількість провізії та готуються блокувати працівників. На майданчику ЗАЕС зафіксовано вибухи російських мін. За попередньою оцінкою “Енергоатома”, вартість зруйнованого через агресію майна сягнула 32 млрд грн.
- **Енергосистема працювала без обмежень, висока водність річок забезпечувала роботу ГЕС**, частка яких у структурі виробництва сягала 20% в окремі години доби. Для уникнення підтоплень “Укргідроенерго” здійснюються контрольовані скиди води.
- **Прем’єрміністр Денис Шмигаль зазначив, що уряду вкрай необхідно до кінця року отримати 14,1 млрд дол. для швидкого відновлення**. Україна веде переговори з партнерами щодо юридичного обґрунтування та практичного залучення заморожених російських активів.
- Тим часом, **Світовий банк надасть Україні додаткові 200 млн дол. на відновлення енергетичної інфраструктури**. З урядом Японії підписало грантову угоду про 400 млн дол. на повоєнне відновлення. Уряд Ісландії виділив 500 тис. дол. на відновлення енергетики.
- **За понад місяць “Укренерго” повернула в роботу 5 магістральних ліній та частково відновила обладнання 9 підстанцій**.
- 11 квітня **відновлено експорт електроенергії, який не здійснювався у попередні 6 місяців**. Протягом тижня експорт склав 11,9 тис. МВт-год, 57% надійшло до Молдови та 43% - до Польщі. Україна планує вийти на рівень 2022 року в обсягах експорту, а потім їх збільшити - міністр Герман Галущенко.

- **Оператор сховищ газу (АТ “Укртрансгаз”) розпочав сезон закачування, за сезон відібрано 5,5 млрд куб. м.** Голова правління “Нафтогазу” Олексій Чернишов повідомив про завершення опалювального сезону по всій Україні.
- **У Чернігівській області запущений та підключений до газорозподільної мережі перший в Україні біометановий завод** потужністю близько 3 млн куб. м на рік. За інформацією “РГК”, у 2023 році планується запуск ще 3 заводів загальною потужністю близько 20 млн куб. м.
- **Із 1 січня 2024 року має запрацювати Державний фонд декарбонізації та енергоефективної трансформації.** Відповідно до закону, прийнятого ВРУ, фонд має наповнюватись за рахунок доходів держбюджету (у т.ч. зборів з екологічного податку за викиди CO2), державних запозичень, інших надходжень.
- **НКРЕКП затвердила зміни до Кодексу системи передачі в частині удосконалення вимог до третинного регулювання частоти та резервів заміщення, а також Звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей.**
- **5 млрд дол. компенсації рф зобов’язана сплатити “Нафтогазу” за збитки, завдані захопленням активів у Криму в 2014 році – рішення арбітражу.**
- **СБУ заарештувала майно ексдепутата Вадима Новинського більш як на 3,5 млрд грн, зокрема корпоративні права на 40 українських підприємств та 30 газових свердловин.**
- **Президент Володимир Зеленський увів у дію рішення РНБО про застосування санкцій проти 438 фізичних та 254 юридичних осіб.**
- **“Укрнафта” повідомила, що “за попередніми оцінками” отримала чистий прибуток у 4,3 млрд грн за результатами I кварталу 2023 року.**

Вплив війни

Атаки

За [інформацією](#) Генерального штабу ЗСУ, російські загарбники продовжують чинити мародерство на тимчасово захопленій території України. Зокрема, у Новокаховському районі Херсонської області відзначено випадки зливу мастила з електротрансформаторів, що призводить до знеструмлення окремих районів населених пунктів.

Крім того, продовжуються обстріли критичної інфраструктури міст. Так, 13 квітня внаслідок ворожих обстрілів Нікопольського району Дніпропетровської області пошкоджено 2 трансформаторні підстанції, [заявив](#) голова ОВА Микола Лукашук. За [повідомленням](#) Херсонської ОВА, 14 квітня було атаковано об’єкти інфраструктури Бериславського району, що призвело до проблем з електропостачанням. Тієї ж доби ворог здійснював артилерійські обстріли із застосуванням РСЗВ та важкої артилерії по місту Очаків, акваторії та узбережжю Очаківської громади, внаслідок чого зафіксовано пошкодження об’єктів інфраструктури, [повідомив](#) голова Миколаївської ОВА Віталій Кім.

Ядерна та радіаційна безпека

Центр національного спротиву [повідомляє](#), що окупанти готують попередній план евакуації працівників "росатому" на захопленій Запорізькій АЕС. Колаборантів та ввезених із РФ працівників попередили, що незабаром може початися примусова евакуація з Енергодару, тому вони мають надати список родичів та бути готовими до виїзду. Окрім цього, надходять [повідомлення](#), що росіяни завезли на станцію велику кількість провізії та готуються блокувати працівників через нестачу фахового персоналу. Окупанти вже створювали таку ж ситуацію, коли утримували майданчик Чорнобильської АЕС.

Повідомляється, що біля машзали 4-го енергоблоку на ЗАЕС [вибухнула](#) російська міна, після чого росіяни швидко приховали сліди вибуху від експертів МАГАТЕ. Разом з тим, МАГАТЕ [підтвердило](#) два вибухи протипіхотних мін поза огорожею станції, не уточнюючи місце.

За попередньою [оцінкою](#) "Енергоатома", вартість зруйнованого через російську агресію майна компанії вже сягнула 32 млрд грн, куди входить знищене майно, будівлі, споруди та інфраструктурні об'єкти.

11 квітня "Енергоатом" [підписав](#) з канадською компанією CAMSCO Договір на зважування, відбір проб, проведення аналізів, зберігання та організація транспортування уранового концентрату (УОК) виробництва ДП "СхідГЗК". Документ регламентує фізичне постачання УОК з України до Канади та пов'язані із цим умови. Зокрема, договір передбачає постачання всього обсягу урану, що видобувається на "СхідГЗК", до Канади та подальше використання уранового концентрату для конверсії та постачання природного гексафториду урану (UF₆) на збагачення.

Контрзаходи

Верховна Рада [схвалила](#) за основу проєкт змін до закону "Про державний бюджет на 2023 рік", який змінює порядок використання коштів державного фонду регіонального розвитку у 2023 році. Зокрема, передбачається спрямувати додаткові кошти Фонду на виконання інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку у Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Київській, Миколаївській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях, оскільки вони найбільше постраждали від російського вторгнення. Крім того, для відбору інвестиційних програм і проєктів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку, пропонується використовувати відкрите голосування засобами порталу "Дія".

Верховна Рада [схвалила](#) за основу урядовий проєкт закону "Про державні резерви" (реєстр. [№9079](#)). Законопроєктом, зокрема, пропонується передбачити можливість зберігання палива на території країн Європи; пропонується створити захищену автоматизовану базу даних, відповідно до якої здійснюються зберігання, захист, облік, пошук, узагальнення інформації, та формування звітності про державні резерви.

Верховна Рада також [схвалила](#) за основу зміни до закону, який передбачає реструктуризацію зобов'язань ВПО за договорами про споживчий кредит (реєстр. [№9051](#)). Також парламентарі [підтримали](#) в цілому законопроєкт щодо звільнення від сплати податку на землю та нерухоме майно за об'єкти в зоні бойових дій чи окупації (реєстр. [№7632](#)).

У США міський голова Маріуполя Вадим Бойченко [презентував](#) план відродження міста «Mariupol Reborn». У міськраді нагадали, що цей план розробляють до деокупації, щоб одразу після звільнення Маріуполя розпочати відновлення.

В Україні [зняли](#) документальний фільм "Блекаут. Різдво", який досліджує, як енергетична система потерпала від обстрілів та відновлювалась. Загалом у фільмі розповіли 12 історій. Їх об'єднує сюжетна лінія головного диспетчера НЕК "Укренерго" Віталія Зайченка. Він був у центрі управління енергосистемою під час кожної атаки. Фільм розповідає про п'ять міст: Одесу, Львів, Павлоград, Харків, Київ.

Пульс ринків

► Електроенергетика

Робота енергосистеми

Відповідно до повідомлень [Міненерго](#) та ["Укренерго"](#), протягом тижня енергосистема працювала без обмежень, генерація повністю забезпечувала необхідні обсяги потужності для потреб споживачів. Тривав незначний імпорт електроенергії зі Словаччини; наявний резерв потужності дозволив відновити експорт до Європи.

В роботі були усі види генерації. Висока водність річок забезпечувала роботу ГЕС, частка яких у структурі виробництва сягала 20% в окремі години доби, заміщаючи частину теплової генерації. У річках Дніпро та Дністер фіксується підняття рівня води, для уникнення масштабних підтоплень населених пунктів на ГЕС "Укргідроенерго" здійснюються контрольовані скиди води.

За [інформацією](#) голови правління "Укренерго" Володимира Кудрицького, наразі триває активна робота з підготовки до наступного опалювального сезону: енергетики працюють над відновленням як магістральних підстанцій "Укренерго", так і генеруючих потужностей електростанцій приватних та державних компаній. Так, за понад місяць "Укренерго" повернула в роботу 5 магістральних ліній та частково відновила обладнання 9 підстанцій різного класу напруги. Протягом 10 та 12 квітня ОСР відновлено мережеву інфраструктуру та заживлено 23 000 споживачів у Донецькій, Харківській та Сумській областях.

За даними [НКРЕКП](#) та [ENTSO-E](#), впродовж 10-16 квітня Україна здійснювала комерційний імпорт електроенергії зі Словаччини загальним [обсягом](#) 1,1 тис. МВт·год. 10 квітня імпорт становив 2-3 МВт зі зростанням в денні години до 93 МВт, впродовж 11-16 квітня потужність імпорту коливалася у діапазоні 2-4 МВт. Імпорт з Молдови не здійснювався.

11 квітня Україна відновила експорт електроенергії, який не здійснювався протягом попередніх 6 місяців. Протягом тижня експорт склав 11,9 тис. МВт·год, 57% якого (6,8 тис. МВт·год) надійшло до Молдови та 43% (5,1 тис. МВт·год) - до Польщі. Експорт до Молдови здійснювався упродовж 11-16 квітня та коливався у діапазоні 0-134 МВт, до Польщі - 12, 13, 15 та 16 квітня та надходив, переважно, рівним графіком по 75 МВт. Очікується також відновлення експорту до Словаччини.

Доступ до пропускну потужності для імпорту за напрямком "Словаччина-Україна" на щоденних аукціонах [викупували](#) 7-8 компаній, основні гравці: "Д.Трейдінг", "ДЕ Трейдінг", "ЕРУ Трейдінг", "Компанія Юнекс" та "ТЕП". За напрямком "Молдова-Україна" доступ купували 0-2 компанії: "Д.Трейдінг" та "НАП-Ком'юніті". Гранична ціна за обома напрямками була "нульовою".

Із 11 квітня перетин для експорту за напрямком "Україна-Молдова" викупували 4-8 компаній, найактивніші учасники - "Артлекс-Енерджі", "Д.Трейдінг" та "Укргідроенерго". За напрямком "Україна-Польща" в окремі дні доступ купувала компанія "ДТЕК Західенерго". Гранична ціна за обома напрямками – 0,00 грн/МВт·год.

Імпорт та експорт електроенергії, МВт

В "Укренерго" [повідомили](#), що зважаючи на війну та пов'язані з цим ризики, доступ до міждержавних перетинів розподіляється лише на короткостроковий період на добових аукціонах. Україна планує вийти на обсяги експорту електроенергії на рівень 2022 року, а після - їх збільшити, резерв у системі дозволяє, [заявив](#) міністр енергетики Герман Галущенко. За його словами, прибутки від експорту дозволять залучити додаткові кошти для відновлення енергетичних об'єктів, але не зможуть повністю покрити фінансові потреби для відновлення енергосистеми до наступного опалювального сезону.

Функціонування ринку

Ринок двосторонніх договорів (РДД): У продовження тренду попереднього тижня інтенсивність торгів на "Українській енергетичній біржі" ("УЕБ") скоротилася. На "УЕБ" було [проведено](#) 9 аукціонів з купівлі/продажу електроенергії (3 у комерційних секціях, 6 у спеціалізованих). Серед ініціаторів торгів були "Укргідроенерго", "Центренерго", "Гарантований покупець", "ДТЕК Західенерго", постачальники універсальних послуг, оператори системи розподілу та ін. Прикметно, що "Енергоатом-Треїдинг" не ініціював аукціонів. Загалом, на "УЕБ" було реалізовано 553,9 тис. МВт·год (+116,4% порівняно з попереднім тижнем). Місячний індекс Base РДД на квітень залишився на рівні 2 702,3 грн/МВт·год.

Зокрема, "Гарантований покупець" продав 256,37 тис. МВт·год блочними позиціями за середньозваженими цінами 2 650,2 – 2 932,03 грн/МВт·год з постачанням на травень. "Укргідроенерго" реалізувала 1,15 тис. МВт·год блочних позицій (24-07 год.) за ціною 1 424,44 грн/МВт·год, 0,19 тис. МВт·год блочних позицій (18-23 год.) за ціною 3 350 грн/МВт·год та 3,84 тис. МВт·год базового навантаження за ціною 2 700 грн/МВт·год з постачанням на другу половину квітня. "Центренерго" змогла реалізувати 0,16 тис. МВт·год блочних позицій (08-23 год.) за ціною 3 310 грн/МВт·год. Також у спеціалізованих секціях "ДТЕК Західенерго" реалізувала 282,24 тис. МВт·год за середньозваженою ціною 2 850,71 грн/МВт·год з періодом постачання 01.05.2023 – 31.03.2024. У комерційних секціях компанії здійснювали закупівлю електроенергії навантаженням індивідуального профілю.

Ринок "на добу наперед": За даними сервісу [Energy Map](#), впродовж 10-16 квітня погодинні ціни на РДН були відносно [стабільними](#), проте із вираженим спадним трендом. Відхилення погодинних цін від прайс-кепів для денних і нічних годин (відповідно, 4 000 та 2 000 грн/МВт·год) коливалося в межах від 0,1% до 33,3% і в середньому становило 20,9%. Зокрема, лише у 5,4% випадків ціни були впритул (із відхиленням менше 1%) або безпосередньо на рівні прайс-кепів. Середньозважена добова ціна електроенергії впродовж тижня планомірно [спала](#) від 3 080,3 до

2 085,3 грн/МВт·год. При цьому, індекси Base РДН у країнах Східної Європи (Польщі, Угорщини, Румунії та Словаччини) [перевищували](#) аналогічний показник України в 1,3-2,3 рази (окрім 10 квітня, коли спред був значно нижчий – в межах 0,98-1,4).

Сумарний обсяг реалізації електроенергії на РДН продовжив спадний тренд, який спостерігається п'ятий тиждень поспіль, і [скоротився](#) до 289,1 тис. МВт·год (-18,1% порівняно з попереднім тижнем). Зокрема, щоденний обсяг торгівлі на РДН України планомірно скорочувався – від 45,6 до 28,4 тис. МВт·год. Натомість, ринок демонстрував зростаючу профіцитність: співвідношення між загальним обсягом заявок на продаж та купівлю зросло від 1,86 до 3,16. Порівняно з попереднім тижнем, на РДН дефіцитних годин не спостерігалось. У структурі купівлі [переважали](#) постачальники (75,7-79,8%), частка операторів мереж становила 20-24%, решта (до 0,3%) належала виробникам та трейдерам.

Політика та регулювання

НКРЕКП [прийняла](#) постанову про затвердження змін до Кодексу системи передачі в частині удосконалення вимог до третинного регулювання частоти та резервів заміщення, а також забезпечення уставок налаштування функцій стабілізатора енергосистеми (PSS) та демпфірування коливань потужності (POD). Головна мета – забезпечення відповідності положень Кодексу вимогам мережевих кодексів ENTSO-E. Зміни також спрямовані на підвищення надійності роботи енергооб'єднання Синхронної зони Континентальної Європи та повноцінної паралельної роботи ОЕС України з ENTSO-E.

НКРЕКП [затвердила](#) Звіт з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву у 2022 році. Регулятор доручив “Укренерго” при підготовці відповідно до законодавства пропозицій, документів, висновків на підставі Звіту враховувати обставини воєнного стану, а також оприлюднити затверджений Звіт (з обґрунтованими матеріалами) на власному вебсайті протягом п'яти робочих днів після останнього дня місяця, наступного за місяцем припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Вице-прем'єр - міністр розвитку громад, територій та інфраструктури Олександр Кубраков [анонсував](#) створення в Україні Державного фонду декарбонізації та енергоефективної трансформації. Фонд запрацює з 1 січня 2024 року, й наразі Мінвідновлення працює над розробкою Порядку його функціонування.

Відповідно до закону, який прийняла Верховна Рада ([реєстр. №8433](#)), цей Фонд має наповнюватись за рахунок доходів державного бюджету, державних запозичень, інших надходжень, визначених законом про Державний бюджет. Серед доходів держбюджету фінансування Фонду можливе також за рахунок зборів з екологічного податку за викиди двоокису вуглецю стаціонарними джерелами забруднення.

Кошти Фонду [будуть спрямовані](#) на:

- 1) фінансування цільових програм у сфері енергоефективності, збільшення використання ВДЕ та альтернативних видів палива, скорочення викидів вуглецю;
- 2) здешевлення зобов'язань фізичних та юридичних осіб за кредитними та лізинговими договорами для реалізації енергоефективних заходів, впровадження енергосервісу тощо;
- 3) виконання боргових зобов'язань за державними запозиченнями на реалізацію інвестиційних проектів у сфері енергоефективності, альтернативної енергетики, скорочення викидів вуглецю.

Верховна Рада схвалила за основу проект закону, який передбачає переведення частини процедури оцінки впливу на довкілля (ОВД) у цифровий формат (через

Єдиний реєстр), а також скорочення її строків із близько 216 днів до 67 днів (реєстр. [№8410](#)). Передбачається також скорочення строку громадського обговорення повідомлення про плановану діяльність із 20 до 12 робочих днів. Змінами також розрізняються поняття відмови у наданні висновку з ОВД та надання висновку з ОВД про неприпустимість планованої діяльності; визначаються підстави для обох випадків. Детальний аналіз законопроекту див. у випуску НадраMonitor від DiXi Group за [30 січня – 5 лютого](#) 2023 року.

► Газ

Робота ГТС

Обсяг транзиту газу через територію України 9-15 квітня коливався в межах 36,8-43,5 млн куб. м, тобто лише 34-40% від обсягів, передбачених контрактом із "Газпромом" (109 млн куб. м на добу). Середньодобовий транзит у звітному тижні склав 40,4 млн куб. м. Транзитні потоки через точку з'єднання "Сохранівка" не відбувалися.

Фізичний імпорт з країн ЄС у звітному тижні становив 13,5 млн куб. м (середньодобовий показник – 1,9 млн куб. м), що на 6% менше за показник попереднього тижня. Імпорт здійснювався через точку з'єднання з Угорщиною "Берегдароц" (ВТЗ Берег) обсягом 4,2 млн куб. м, через точку з'єднання з Польщею "Германовичі" (ВТЗ Україна-Польща) обсягом 6,2 млн куб. м та через точку з'єднання з Молдовою "Каушани" обсягом 3,1 млн куб. м. Імпорт газу через точку з'єднання зі Словаччиною "Будінце" у звітному тижні не відбувався. На виході з ГТС, окрім транзиту, транспортування газу 9-15 квітня не здійснювалось.

Транзит російського газу через територію України, млн куб. м

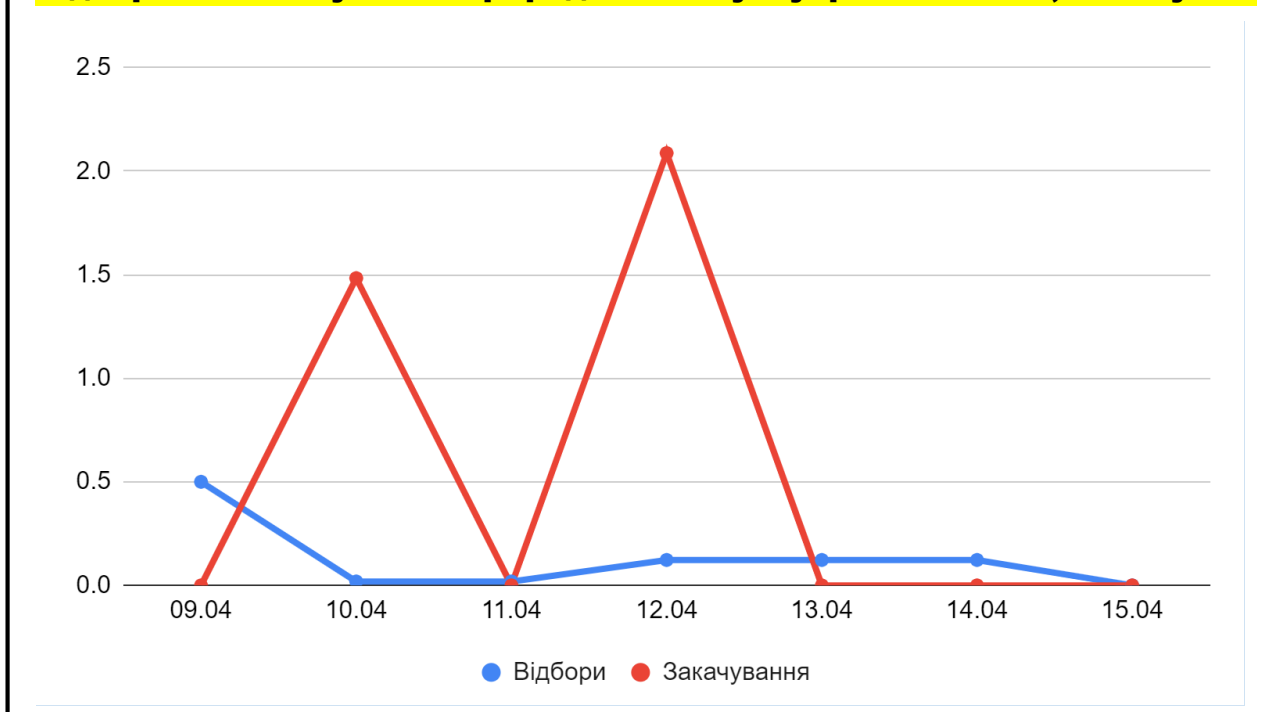
Джерело: [ОГТСУ](#)

Підземні сховища газу

За даними платформи AGSI, станом на 15 квітня в українських ПСГ зберігалось 4,55 млрд куб. м природного газу, або 14,9% від сукупного робочого обсягу ПСГ.

Відбори 9-15 квітня становили близько 0,9 млн куб. м (-62,9 млн куб. м у порівнянні з попереднім тижнем), закачування становило 3,5 млн куб. м. Таким чином, оператор українських сховищ "Укртрансгаз" [розпочав](#) сезон закачування. Водночас, за сезон відбору із ПСГ було відібрано 5,5 млрд куб. м.

Відбори та закачування природного газу в українські ПСГ, млн куб. м

Джерело: [AGSI](#) (всі показники отримані розрахунковим шляхом через ділення первинних показників у МВт·год на коефіцієнт переведення 10,595 кВт·год/куб. м).

Функціонування ринку

На ТОВ "Українська енергетична біржа" протягом [торгових сесій 10-14 квітня](#) заявки на купівлю-продаж природного газу подавали 6 компаній (4 продавці та 2 покупці). У звітному періоді на "УЕБ" було подано заявок на купівлю-продаж газу обсягом 282,1 млн куб. м сукупною стартовою вартістю 3,69 млрд грн (середньозважена стартова ціна всіх заявок - 13,1 грн за куб. м без ПДВ). Успішних заявок у звітному тижні не було.

ТОВ "ГК Нафтогаз Трейдинг" [не повідомляло](#) про нові операції з купівлі-продажу природного газу у звітному тижні.

Інше

Голова правління "Нафтогазу" та за сумісництвом голова Штабу з підготовки до опалювального сезону 2022/2023 рр. Олексій Чернишов [повідомив](#) про завершення опалювального сезону. Із 13 квітня споживачі всіх областей відключені від централізованого опалення. Водночас компанія вже готується до наступного осінньо-зимового періоду 2023/2024 рр.

У Чернігівській області компанією "Галс-Агро" [запущений](#) та підключений до газових мереж перший біометановий завод потужністю близько 3 млн куб. м на рік. Виробництво біометану працює на базі однієї з шести біогазових установок компанії потужністю 6,9 МВт. На збагачення подається 600 куб. м/год. сирого біогазу, з якого виробляється 330 куб. м/год. біометану (еквівалент 1,3 МВт електричної

потужності). Основна сировина – силос кукурудзи. Біометан [подається](#) в газорозподільній мережі. Як повідомляє “Регіональна газова компанія”, всього в 2023 році [планується](#) здійснити запуск ще 3 біометанових заводів загальною потужністю виробництва близько 20 млн куб. м.

12 квітня Арбітражний трибунал при Постійній палаті Третейського суду в Гаазі [виніс](#) рішення у справі про експропріацію росією активів компанії групи “Нафтогаз”, яким передбачив компенсацію “Нафтогазу” в розмірі 5 млрд дол. Арбітражні рішення можна виконувати через механізм примусового виконання. Відтак, у разі відмови росії від добровільного виконання рішення суду, відповідно до Нью-Йоркської конвенції 1958 року, “Нафтогаз” має право розпочати процес визнання та допуску до примусового виконання рішення на території тих держав, де знаходяться активи російської федерації.

Газопостачальна компанія “Нафтогаз” та 6 операторів ГРМ, які “повністю інтегрувалися” до групи “Нафтогаз”, [повідомили](#) про об’єднання платіжок за постачання та розподіл газу в один документ. У компаніях таку зміну обґрунтовують більшою зручністю для споживачів, адже всі реквізити, індивідуальні QR-коди та дані щодо варіантів передачі показань й оплати будуть зібрані в одному місці. Також зменшуються витрати на друк і доставку квитанцій.

Служба безпеки [викрила](#) схему привласнення грошей “Нафтогазу”, яка завдала збитків компанії на 37 млн грн, а також могла зірвати опалювальний сезон на Дніпропетровщині у 2020-2021 роках. Зазначається, що шляхом подання недостовірних відомостей в офіційних документах, кошти за газ від теплогенеруючого підприємства пішли на сторонні рахунки, також задокументовано декілька переказів на особисті банківські картки фігурантів.

Також СБУ [заарештувала](#) майно колишнього народного депутата Вадима Новинського більш як на 3,5 млрд грн. До списку активів входять корпоративні права на 40 українських підприємств та 30 газових свердловин. Встановлено, що для уникнення санкцій Новинський намагався перереєструвати власні індустріальні об’єкти на декілька афілійованих комерційних структур. Для реалізації обладнання він залучив підконтрольних приватних нотаріусів і державних реєстраторів.

► **Нафта та моторні палива**

Функціонування ринку

Державна «Укрнафта» [повідомила](#), що “за попередніми оцінками” компанія отримала чистий прибуток у розмірі 4,3 млрд грн за результатами діяльності в I кварталі 2023 року. Цей показник дорівнює чистому прибутку, отриманому компанією за весь 2020 рік (4,3 млрд грн) та майже вдвічі перевищує результат за весь 2021 рік – 2,4 млрд грн. Також “Укрнафта” повністю [погасила](#) податкову заборгованість перед державою у розмірі 6,9 млрд грн.

Як повідомляють ЗМІ, додатково “Укрнафта” і АТ “Укргазвидобування” (входить до групи “Нафтогаз”) [вивчають](#) можливості щодо спільного видобутку нафти та газу на низці ліцензійних ділянок, де власником дозволів на видобуток є одна компанія, а свердловини належать іншій. Наразі тривають консультації щодо ліцензійних ділянок, на яких можливо розгорнути цей проєкт, аналізуються необхідні технічні та регуляторні питання для переходу до практичної роботи.

Міжнародна співпраця

США, Велика Британія, Франція, Канада і Японія на полях саміту G7 [оголосили](#) про створення альянсу для витіснення росії зі світового ринку ядерного палива. У Мінекономіки [вважають](#), що до обмежень проти атомної галузі росії мають долучитись країни ЄС. Також Київ підготував план посилення санкцій проти росії та закликає союзників прискорити опрацювання нормативно-правової бази та практичних інструментів для використання конфіскованих російських активів за кордоном на потреби відновлення нашої держави.

Президент Володимир Зеленський увів у дію рішення РНБО про застосування персональних спеціальних економічних й інших обмежувальних заходів до 438 фізичних осіб та 254 юридичних (укази [№227/2023](#) та [№228/2023](#)). Зокрема, санкції введені проти ТОВ "Газпромнафта-цифрові рішення", "1С-Галактика", "Яндекс", "Рамблер".

Прем'єрміністр Денис Шмигаль під час пресконференції у Вашингтоні [висловив](#) сподівання, що кошти, необхідні для проведення негайного відновлення зруйнованої інфраструктури в 2023 році, вдасться зібрати до кінця червня. Шмигаль зазначив, що уряду вкрай необхідно до кінця поточного року отримати 14,1 млрд дол. для швидкого відновлення.

Міністерка фінансів США Дженет Єллен [повідомила](#), що коштів, які надають ЄС, США та інші міжнародні донори, достатньо для того, щоб забезпечити потреби України до кінця 2023 року. За оцінками МВФ, якщо війна Росії проти України завершиться до середини 2024 року, потреба України у зовнішньому фінансуванні складатиме 115 млрд дол. Однак, якщо війна триватиме до кінця 2025 року – потреба зросте до 140 млрд дол., сказав журналістам посадовець МВФ Гевін Грей напередодні засідання.

Світовий банк надасть Україні додаткові 200 млн дол. на відновлення енергетичної інфраструктури. Відповідну угоду [підписали](#) прем'єр-міністр Денис Шмигаль та керівна директорка Світового банку Анна Б'єрде у Вашингтоні. Кошти будуть направлені на відбудову електромережі та систем теплопостачання в Києві, Харкові, Миколаєві, Сумах та містах Чернігівської області.

Зазначається, що Україна та Світовий банк обговорили підготовку нових спільних системних проектів, які будуть впроваджуватися в процесі відбудови України для реконструкції транспортної інфраструктури RELINK, електроенергетичного сектору Re-Power, а також підтримки системи охорони здоров'я Heal Ukraine. Також сторони [обговорюють](#) нові проекти для підтримки сільського господарства та виробників сільгосппродукції в Україні, та проект із відновлення пошкодженого чи зруйнованого внаслідок війни житла.

Україна підписала Меморандум із Американською корпорацією з фінансування міжнародного розвитку (DFC) та USAID про підтримку залучення інвестицій для реалізації пріоритетних проектів розвитку та відновлення економіки, [повідомив](#) прем'єрміністр Денис Шмигаль. За словами очільника уряду, DFC та USAID допоможуть залучити приватні інвестиції в сектори, які мають першочергове значення для економіки.

У свою чергу, перша заступниця голови Національного банку Катерина Рожкова [заявила](#), що систему страхування воєнно-політичних ризиків планують запроваджувати у два етапи. На першому – запустити перехідну модель для швидкого старту страхування воєнно-політичних ризиків значущих проектів для економіки, в основу якої можуть бути закладені пропозиції USAID. Другий етап передбачатиме створення довгострокової та повноцінної вітчизняної системи страхування воєнно-політичних ризиків, або Воєнного страхового пулу України.

Його призначення – накопичення коштів для майбутніх виплат та централізоване перестраховування ризиків на міжнародному ринку.

Україна та Данія [обговорюють](#) можливі програми пільгового кредитування, а також залучення інвестицій та питання відбудови зруйнованої інфраструктури України, повідомили в Мінекономіки. Зокрема, розглядаються програми фінансового гарантування кредитів за підтримки Фонду експорту та інвестицій Данії (EIFO) та надання грантів на державний сектор.

Уряд [веде переговори](#) з партнерами щодо юридичного обґрунтування та практичного залучення заморожених російських активів, які охоплюють від 300 до 500 млрд дол., на проекти відновлення зруйнованої інфраструктури. Зі слів прем'єрміністра Дениса Шмигала, Канада стала "драйвером" конфіскацій коштів російського олігарха; на черзі – конфіскація літака "Руслан" компанії "Волга-Днепр". Крім того, США вилучили перші понад 5 млн дол. та передали їх Україні. Шмигаль також висловив сподівання, що світовій спільноті, в тому числі через фінансові інструменти конфіскації суверенних російських активів, вдасться знайти нові елементи світової безпеки.

Уряд Ісландії [виділив](#) 500 тис. дол. на підтримку відновлення екологічно сталої та стійкої енергетичної інфраструктури України. Однією з ключових цілей фінансування є термінова закупівля обладнання для високовольтної генерації електроенергії. Фінансування буде спрямовано через тематичне "Вікно фінансування у напрямках природи, клімату та енергетики" Програми розвитку ООН.

Міністерство інфраструктури [підписало](#) грантову угоду з урядом Японії, за якою Україні буде виділено 400 млн дол. на повоєнне відновлення в рамках Програми екстреного відновлення, направленої на критичну інфраструктуру. Кошти виділять, зокрема, на покращення та підтримку енергетичного обслуговування; водопостачання; сектору комунальних послуг на рівні органів місцевого самоврядування. Крім того, уряд Японії виділить 70 млн дол. грантової підтримки відновлення України через механізм ПРООН.

Через механізм Світового банку Нідерланди [виділять](#) 100 млн євро на гарантії для фінансування сільськогосподарського бізнесу в Україні, а також на генератори, щоб допомогти країні пережити майбутню зиму. Передбачається використання цих коштів також для інших цілей – наприклад, ремонту доріг.

В Україну з Фінляндії [надійшло](#) 13 вантажів гуманітарної допомоги вагою майже 136 тонн, зокрема силові трансформатори, трансформатори струму, мобільні газові котельні, генератори. Міненерго розподілило устаткування для енергетичних підприємств Вінницької, Миколаївської, Івано-Франківської, Сумської, Харківської, Херсонської, Чернігівської областей та "Укрзалізниці".

Окремо Міністерство енергетики [передало](#) "Запоріжжяобленерго" партію обладнання вагою близько 15 т для відновлювальних робіт. Зазначається, що вантаж включає 35 малопотужних генераторів, які надійшли зі Швеції, освітлювальну вежу, яку передали канадські партнери, автовишку з Норвегії.

Австралійський фонд Minderoo [поставив](#) в Україну 169 генераторів із використанням інструменту приватних дотацій в рамках механізму ЄС з надзвичайної допомоги rescEU. Генератори вартістю 1,95 млн євро надані на додаток до 1 000 генераторів, вже доставлених в Україну з резервів rescEU. У свою чергу, Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) [передало](#) 100 генераторів Державній службі з надзвичайних ситуацій України від фонду Говарда Г. Баффета. Допомога має на меті надати можливість рятувальникам по всій Україні реагувати на наслідки російських обстрілів.

Джерела:

Звіт підготовлено на основі зібраних, ретельно перевірених та проаналізованих повідомлень з понад 100 офіційних першоджерел: міністерств, державних агентств, операторів мереж та енергетичних підприємств. Інформація збиралась з офіційних веб-сайтів та офіційних сторінок у соцмережах, в окремих випадках – також відповідних повідомлень у ЗМІ.

З питань підписки, коментарів та інших питань, будь ласка, звертайтеся за електронною адресою author@dixigroup.org

ПІДТРИМАТИ ЕНЕРГОСЕКТОР УКРАЇНИ

Україні терміново потрібне енергетичне обладнання для аварійного відновлення енергопостачання постраждалих від війни регіонів. У списку затребуваного обладнання – понад 12 тис. найменувань. Якщо ваша компанія, асоціація чи країна готові допомогти, [зв'яжіться із Групою підтримки України Секретаріату Енергетичного Співтовариства](#).

[Сторінка Енергетичного Співтовариства \(energy-community.org\)](#)

ПІДТРИМАТИ АРМІЮ УКРАЇНИ

Щоб фінансово підтримати Збройні Сили України, скористайтеся [посиланням](#) (спеціальний рахунок Національного Банку України).